

[Holstein.]

det, at hvem der har Nøglerne til Østersøen, det er i Virkeligheden det storpolitiske og det militærpolitiske Spørgsmaal for Danmarks Vedkommende. Man kan ikke sige, at Danmark har Nøglerne til Østersøen — det har det ærede Medlem Hr. P. Munch gentagende sagt her i Tinget, og deri er jeg enig med ham —, men man kan sige, at de danske Bælter og de danske Øer er den eneste Nøgle til Østersøen, om jeg saa maa sige: Nøglehullet til Østersøen; og hvem der skal have Nøglen, og hvem der skal lukke op, og hvem der skal lukke i, og om Danmark skal have nogen som helst Medbestemmelsesret dér, ja, det beror paa, hvilken Udenrigspolitik Danmark fører, og hvilken Militærpolitik Danmark fører. Nu har jeg behandlet det ærede Medlem Hr. P. Munchs Syn paa Grundlaget for vor fremtidige Forsvarsordning.

Jeg vil dernæst i denne Forbindelse gerne minde om de Grundsynspunkter af strategisk-politisk Betydning, som den nuværende højtærede Finansminister i sin Tid, baade tidligere og senest i 1922, har fremsat for sit Vedkommende. Jeg tror nemlig, at hvis vi vil komme til Klarhed og til Bunds i denne Sag, komme til Bunds i Spørgsmaalet om Maal og Midler for dansk Forsvar, er det nødvendigt at kaste et Tilbageblik over den højtærede Finansministers Syn paa denne Sag. Alle vil erindre, at det var den nuværende højtærede Finansminister, der i Februar 1909 anbefalede en stærk Forøgelse af Københavns Befæstning. Alle vil erindre hans store Tale i Februar 1909, hvor han motiverede denne sin Opfattelse med Henvisningen til, at i den høje og ansvarsfulde Stilling, som han nu indtog, var han kommet til at se forskelligt paa mangt og meget med Hensyn til Danmarks Stilling i europæisk Politik. Nogle faa Maaneder efter rakte hans Partifælle, det daværende ærede Medlem Hr. J. C. Christensen, ham Silkeslyngen. Men efter og under Valgene var det i hvert Fald den nuværende højtærede Finansministers Parole — og han hævdede, at det var det Synspunkt, som Flertallet af Vestres og de Konservatives Vælgere havde samlet sig om —, at vi skal bringe ganske betydelige Ofre for at bringe vor Forsvarsordning op til virkelig Effektivitet; vi maa have en

Forsvarsordning, som gør det, vi har, brugbart, erklærede den højtærede Finansminister. Der er ikke et eneste af Europas Venstreparter, hævdede han, som ikke erkender Nødvendigheden af denne Grundsatning, Nødvendigheden af et Forsvar, et *effektivt* Forsvar. Og den højtærede Finansminister sagde endvidere i 1909:

„Det er givet, at enten maa vi komme til en international Overenskomst om gradvis Reduktion af Rustningsudgifterne — det er det, vi alle ønsker maatte ske —, eller ogsaa maa Eksplosionen komme.“

Den højtærede nuværende Finansminister mente, at han som ansvarlig Statsmand maatte regne med, at Eksplosionen kunde komme. Derefter indrettede han sig den Gang. I 1922 tillod jeg mig at gengive disse den daværende højtærede Statsministers Udtalelser, og jeg tilføjede for mit Vedkommende:

„Nu er Forholdet det, efter min Formening, at nu staar vi igen overfor en saadan Situation, ikke at der kan komme en Eksplosion indenfor et kort Aaremaal, men saaledes at vi indenfor et ganske kort Aaremaal maa komme til at kunne sige, om Folkenes Forbund kan løse sine Opgaver, saaledes at man kan regne paa en almindelig europæisk Détente, eller det ikke kan det, og vi derfor maa regne med en Periode af øget politisk Spænding, saaledes som vi havde det før Verdenskrigen.“

Og jeg hævdede, at det kunde i Folkeforbundet paa Afrustningsomraadet, Nedrustningsomraadet, ikke blive ved at gaa med negative Resultater. Enten maatte der komme det, som man her i Landet har sukket efter: En fælles international Norm for Rustningsindskrænkningerne, eller ogsaa, hvis dette ikke kunde naas, ja, saa gik Europa imod øget storpolitisk Spænding og Uro. Jeg vil gerne spørge den højtærede Finansminister, om han mener, at Forholdene i Europa nu i 1928 og Forholdene, som de tegner i en overskuelig Fremtid, er væsensforskellige fra Forholdene i Aarene før Verdenskrigen. Jeg kan i hvert Fald henvise til mange ansvarlige Statsmænds Udtalelser, bl. a. til, at den nuværende franske Konseilspræsident for ikke mange Aar siden har erklæret, at efter hans For-